

Valtuustoaloite yksityisteiden kunnan parantamiseksi

506/10.03.01/2022

Khall 14.02.2023 § 78

Valtuutettu Kai Jussila jätti valtuuston kokouksessa 15.12.2022 Keskustan valtuustoryhmän puolesta seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

"Valtuustoaloite yksityisteiden kunnan parantamiseksi

Yksityisteiden korjauskustannukset ovat nousseet merkittävästi viime vuosina muun muassa inflaation ja energiakriisin takia. Valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 2021-2032 on linjattu, että valtio korottaa yksityisteiden valtionavustusten avustusprosenttia. Myös hallitusohjelmaan on kirjattu, että yksityisteiden peruskorjausmäärärahat turvataan ja että alemman tieverkon ja yksityisteiden korjausvelan tulee vähentyä.

Valtioneuvosto on 8.12.2022 antanut asetuksen yksityistieasetuksen väliaikaisesta muuttamisesta vuosille 2023-2025. Näiden kolmen vuoden aikana tiekunta voi saada ELY-keskuksen myöntämää valtionavustusta muun muassa yksityistien parantamiseen nykyistä suuremmalla avustusprosentilla.

Asetusmuutoksen tavoitteena on kannustaa tiekuntia parantamaan ja korjaamaan yksityisteitä sekä vähentää yksityisteiden korjausvelkaa. Toimiva yksityistieverkosto parantaa mm. huoltovarmuutta, palo- ja pelastustoimintaa, maanpuolustusta, sosiaali- ja terveystalvetoimintaa sekä postin toimintaa sekä helpottaa muun muassa kotimaisen puun kuljetuksia yksityisteiden varsilta metsäteollisuuden ja energia- tuotannon tarpeisiin.

Valtionavustuksen enimmäismäärät nousevat seuraavasti:

- tavanomaiset tien parantamiskohteet 50 %=>70 %*
- merkittävimmät siltakohteet 75 %=>85 %*
- luonnonolosuhteiden aiheuttamat yllättävät korjauskohteet 75 %=>85 %*

Tämän lisäksi kunnilla on mahdollisuus hakea Traficomien myöntämää valtionavustusta tiekuntien neuvontaan ja opastukseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen sekä yksityisteitä koskevaan kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöhön.

Esitämme, että Kittilän kunta hakee edellä mainittua Traficomien valtionavustusta ja palkkaa määräaikaisen henkilön koordinoimaan yksityisteiden kuntokartoituksen sekä avustamaan tiekuntia suunnitelmien tekemisessä, urakoiden kilpailuttamisessa, valvonnassa sekä avustuksen haussa.

Lisäksi esitämme, että Kittilän kunta avustaa tiekuntia taloudellisesti saadun valtionavustuksen lisäksi korjaushankkeiden toteuttamisessa."

Hallintosäännön 3 §:n mukaan kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hallintojohtaja.

Hallintojohtaja:

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen teknisen toimen valmisteltavaksi. Vastuuhenkilönä on tekninen johtaja.

Päätös:

Esteellisyyttä käsitelty §:n 77 kohdalla seuraavasti:

"Kunnanjohtaja Timo Kurula ilmoitti olevansa esteellinen (HallL 28 § 1 mom 7.kohta yleislausekejäävi; aloitteen tekijä) esityslistan asioissa 28 - 31 (§:t 77 - 80) ja poistui kokouksesta näiden asioiden käsittelyn ajaksi (poissa klo 17.23 - 17.28)."

Hallintojohtajan esitys hyväksyttiin.

Teknlk 31.10.2023 § 154

Valmistelija

Tiemestari Janne Heikkilä, puh. 0400 862 532

Valtuustoaloitteessa esitetään määräaikaisen henkilön palkkaamista yhteyshenkilöksi kunnan ja tiekuntien välille, korjaushankkeiden eteenpäin viemiseen.

Traficommin valtionavustus tiekuntien neuvontaan ja opastukseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen sekä yksityisteitä koskevaan kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöhön on haettavissa. Kunnille ja kuntayhtymille myönnettävän hankeavustuksen enimmäismäärä on 10 000 €. Tämän avustussumman vuoksi tekninen toimi ei näe määräaikaisen henkilön palkkaamista esitettyyn tehtävään tarkoituksen mukaisena, vaan esittää tiemestaria yhteyshenkilöksi, joka koordinoi yksityisteiden kuntokartoituksia, sekä avustaa tiekuntia suunnitelmien tekemisessä, urakoiden kilpailuttamisessa, valvonnassa sekä avustuksen haussa. Tai ohjaa tiekuntia käyttämään ko. hankkeisiin erikoistuneita asiantuntijoita.

Aloitteessa myös esitetään Kittilän kunnan taloudellista tukea, valtionavustuksen lisäksi korjaushankkeiden toteuttamisessa.

Kittilän kunnan talousarvioon 2024 tulisi varata määräraha 150 000 € valtuustoaloitteen mukaiselle yksityisteiden kunnan parantamiselle. Samalla on myös syytä käsitellä aloitteen esitys kunnan taloudellisesta tuesta yksityisteille hankkeiden toteuttamiseksi. Mahdollisen kunnan antaman taloudellisen avustuksen suuruus ja avustusehdot yksityisteiden korjauksessa tulee myös päättää. Minkä vuoksi asian lopullinen ratkaiseminen on viisainta tehdä talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Esimerkiksi Rovaniemen kaupungissa on tällä hetkellä käytössä seuraava toiminta tapa:

"Rovaniemen kaupunki avustaa yksityisteiden pienimuotoisia korjaushankkeita erikseen myönnettävällä avustuksella.

Avustettavat hankkeet ovat kustannuksiltaan pienimuotoisia, alle 10 000 € hankkeita. Avustuksen suuruus voi olla enintään 50 % toteutuneista kustannuksista.

Avustukset ovat jatkuvassa haussa 17.5.2021 alkaen. Hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä.

Avustusta myönnetään vuosittain asetettujen määrärahojen puitteissa.

Avustusta hakevan tiekunnan/avustettavan yksityistien on täytettävä kohdan 5.3 Yleiset avustusehdot.

Avustusta haetaan hankkeen valmistuttua, hakemuksen liitteenä tulee toimittaa tositteet toteutuneista kustannuksista.

Avustuksen piiriin kuuluvat seuraavat työt:

- *kuoppien/reikien paikkaukset päällystetyillä ja sorapintaisilla teillä*
- *vesakon raivaus*
- *rumpujen ja siltojen korjaukset*
- *tien kuivatusjärjestelmän ylläpito (avo-ojien perkaus ja kaivaminen)*
- *sorastukset*
- *tulva-, routa- ja muiden vaurioiden korjaukset*
- *maakivien poisto"*

Teknisen osaston näkemyksen mukaan Rovaniemellä käytettävä toimintatapa voisi soveltua myös Kittilän kuntaan. Seuraavin poikkeuksin:

- *pieni muotoisiksi hankkeiksi sovellettaisiin 50 000 € (alv0) rajaa, jolloin maksettavan avustuksen suuruus olisi enintään 25 000 € (alv0), Kittilän kunta voi avustaa myös tätä suurempia hankkeita enintään 25 000 €:lla (alv0).*
- *Avustuksen suuruus on enintään 50%, mutta mikäli hakija on saanut valtionavustuksen tai muun avustuksen, on avustuksen suuruus enintään 50% saadun avustuksen ulkopuolelle jääneistä kustannuksista.*
 - o *esimerkki 1: tiekunta toteuttaa 100 000€:n tavanomaisen tienparannus projektin ja saa valtionavustusta 70% eli 70 000€ on Kittilän kunnan myöntämä avustus enintään 50% jäljelle jäävistä tiekunnan kustannuksista eli 30 000€ X 50% = 15 000 €*
 - o *esimerkki 2: tiekunta toteuttaa 300 000€:n tavanomaisen tienparannus projektin ja saa valtionavustusta 70% eli 210 000 € on Kittilän kunnan myöntämä avustus enintään 50% jäljelle jäävistä tiekunnan kustannuksista kuitenkin enintään 25 000€. Vaikka tiekunta hakisi avustusta koko loppu summalle eli 90 000€ X 50% = 45 000€, myönnetään avustusta enintään 25 000€*
 - o *esimerkki 3: tiekunta toteuttaa 200 000€:n tavanomaisen tienparannus projektin ja ei saa valtionavustusta. Kittilän kunnan myöntämä avustus on enintään 25 000€, vaikka*

avustusta haettaisiin koko summalle 200 000€ X 50% =
100 000€

Esittelijä	Vt. tekninen johtaja Summanen Esa
Päätösehdotus	<p>Lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että yksityisteiden perusrakennuksia avustetaan taloudellisesti, esitetyn mallin mukaisesti.</p> <p>Päätetään myös, että vuoden 2023 lopulla valmistuneet perusrakennuskohteet voivat saada kunnan myöntämän tuen, mikäli ehdot täyttyvät.</p> <p>Lautakunta esittää perusrakennuksiin myönnettävän tuen ehdoiksi ja myöntämisperusteiksi seuraavaa:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tietä koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta- Tiekuntaa ja tietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä (maanmittauslaitos) sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä (Digiroud) ovat ajantasaiset- Tien vähimmäispituuden tulee olla vähintään 200 m- Tien varrella on vähintään yksi pysyvästi asuttu talous, jonka asukkaat ovat kirjoilla Kittilän kunnassa.- Kiinteistöltä maksetaan vakituisen asunnon mukainen kiinteistövero.- Tie on pysyvän asutuksen pääsytie- Avustukset eivät koske metsäteitä.- Avustus on haettava 3kk sisään, hankkeen valmistumisesta.- Avustus myönnetään maksettujen laskujen/tositteiden mukaisesti
Päätös	<p>Puheenjohtaja Kai Jussila poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Perusteena yhteisö- ja intressijääviys.</p> <p>Varapuheenjohtaja Raili Fagerholm toimi puheenjohtajana tämän pykälän aikana.</p> <p>Esitys hyväksyttiin.</p>
Khall 21.11.2023 § 423 499/10.03.01.01/2023	
	Hallintosäännön 3 §:n mukaan kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hallintojohtaja.
Esittelijä	Hallintojohtaja Ylinampa Sanna
Päätösehdotus	Kunnanhallitus hyväksyy teknisen lautakunnan esityksen ja esittää edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy esityksen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	<p>Kunnanjohtaja Timo Kurula ilmoitti olevansa esteellinen (esteellisyysperuste: Hall 28 § 1 mom 7.kohta yleislausekejäävi; aloitteen tekijä) ja poistui kokouksesta klo 20.06 (poissa klo 20:06-20:18).</p> <p>Esittelijänä tämän asian osalta toimi hallintojohtaja Sanna Ylinampa.</p>

Kunnanhallituksen jäsen Marita Toivanen esitti, että asia palautetaan tekniselle lautakunnalle valmisteltavaksi. Evästyksenä valmisteluun ohjeistetaan, että avustusohjeet tulee muotoilla täsmällisemmin. Lisäksi teknisen toimen tulee hakea Traficomilta haettavissa olevaa avustusta tiekuntien neuvontaan ja opastukseen.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Marita Toivasen vastaesityksen ja asia palautettiin tekniselle lautakunnalle valmisteltavaksi.